

BÉTSI MAGYAR KURIR.

É S

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indult: Pénteken, Octóber' 4-dikén, 1855. 28.

SPANYOL ORSZÁG.

Madrid, Sept. 11-kén. Itt a' cholera-tól való felelem közönséges, miolta az egyes személyeket nálunk is meglepett. Sevillából jött tudósítások nevelik ezen félelmet, minthogy ott Sept. 4-kén pedig már 53 személyek holtak meg cholera-ban. Nagy pusztítást tesz ez a' nyavalya különösen a' Triana nevű külső városban, mellyet többnyire tzigányok laknak. Minden tisztviselő hivatalbeliek kiköltöztek a' városból falukra, 's e' szerént a' város magára hagyatott és most benne sem katonai sem polgári kormányozás nintsen.

FRANTZIA ORSZÁG.

Az utóbbi katonai vi'gálat alkalmával egy napi parantsolat hirdettetett ki, mellynek értelme az, hogy az itteni őrizetből 1000 ember a' hadi szolgálatból végképpen, 400 ember pedig bizonytalan időre elbotsáttatik.

Strassburg Sept. 21-kén. A' hadi Kormányzatnak minden rendelései itten arra mutatnak, hogy a' katonaságnak nagy része elbotsáttatik szolgálatjából. E' szerént a' lovasság lovainak is nagy része eladattatik. Minden gyalog regementből a' 4 dik batalion, melly hadkori batalionnak neveztetik hasonlóképpen eleresztetik. Mire kellessék ezen hirtelen esett elhatározást magyarázni, azt csak az idő folyamatja fogja világosságra hozni.

A' Tribune Ujságlevélnek tulaj-

donos kiadója, Lionne Ur, ki bizonyos hirdetéséért az ítélőszéktől bűnösnek találtatván, fogságra ítéltetett 's most is fogságban ül, Sept. 23 kán újra a' Szajna vidéki törvényszék eleibe idéztetett négy tikkelyért, mellyeket Jul. 5 kén és 8 kán újságában kiadott, 's mellyekben azt vitatja, hogy a' Felség személye nem sérthetetlen, és annak személyét sértegette is. Ezért a' választott bírák, bűnösnek találván, őt esztendei fogságra és 20 ezer frank lefizetésének bírságára büntették.

P O R T U G A L L I A.

Angliába két hajó érkezett Portugalliából, az egyik Lisbona alól Sept. 8 kán, a' másik ugyan onnan Sept. 12-kén és Oportótól 14 kén indult el. Ezek egyenesen a' Kormányshoz hoztak tudósításokat, mellyek közül eddig csak ennyit tudhatni: „Sept. 10-dikén 's 11-dikén Marschall Bourmont Lord Russelhez a' N. Britanniai Követhez folyamodott bizonyos feltételekkel, 's közbenjárását kérte. Ezen feltételek száma 15, mellyek közül 9 elfogadható, a' többi 6 pedig el nem fogadható. Lord Russel és Admirál Parker azt felelték, hogy erre nézve nintsenek meghatalmazva, 's azon feltételeket Kormányshoz kell megküldeni, 's ez az a' mit Echo hajó hozott Lisbonából Sept. 12-kéről.“

Azon ütközetről melly Sept. 5-kén Dom Pedro és Dom Miguel se-

rege között Lisboa alatt esett egymással igen ellenkező tudósítások tételnek közönségesse. Azok szerint mindenik rész telyes győzödelmet nyert a másikon. A' Lisbonai Constitutionalis Cronica, (mellyről egy Anglus azt írta Lisbonából Londonba, hogy az telyes költeménnyel), a' Royalisták számát, melly a' fővárost vissza akarta rárohanással foglalni 10 ezerre teszi, az elestek számát ezernél többre, ellenben a' városi őrizet közül, tsak mintegy 250 nem estek el és sebesítettek meg. Dom Miguel seregéről többnyire a' Madridi Újság közli a' tudósításokat. Ezek szerint Dom Pedro vesztett többet. Annyi bizonyos hogy mind a' két fél kegyetlen elszánással harczolt, és hogy egyik fél sem adott pardont a' másiknak. — Azomban a' következezből úgy látszik már most, hogy Bourmont Marschall által látta a' nehézségeket, mellyek a' főváros visszafoglalását nem egy hamar és könnyen tehetik lehetségessé, 's azért folyamodott Anglus közbenjáráshoz.

Az Anglus Követ Lisbonában Lord Russel, a' városnak legkeményebb ostromlása alatt, a' Compolidei legnagyobb ágyúzó sántzról 's veszedelmes állóhelyről nézte a' tsatázást. Más nap reggel kilovagolt Dom Pedroval a' tsata helyet bejárni. — A' mint egy Lisbonai levél állítja Dom Pedro és a' városbeli őrizet nagyon bizott abban, hogy Bourmont seregébői, ha hogy a' fővároshoz közeli tend, sokan söt seregestől által fognának szökni a' Constitutionalis sereghez: de reménységekben nagyon megtsalatoztak. Más részről a' városi nép azt hitte, hogy az Anglusok, elesmervén Donna Máriát Portugallia Királynéjának, nem fogják engedni, hogy Dom Miguel serege a' fővárost ostrommal visszavehesse. — Azomban

nagyon elszomorodtak, midön egy felől Lord Russelnek a' Lisbonában tartózkodó Anglus kereskedőkhöz útasított leveléből megtudták, hogy Anglus segítségre számot éppen nem tarthatnak; más felől, hogy Dom Pedro kívánságát az Anglusok nem telyesítették, ki szerette volna, ha a' Belemi erősséget és San Juliátó t' anglus seregek foglalták volna el.

Lord Russel az itt következő levelet küldötte a' Lisbonában lévő anglus Vice Consulhoz: „Értésemre esvén, hogy a' Nagy Britanniai kereskedők ma az Úrszállásán öszvegyülnek, azon tanátskozni: mellyek lennének a' legtzélerányosbb eszközök, a' brittus vagyonoknak bátorságban helyheztetésére és megoltalmazására. Kérem az Urat, tegye bizonyosokká azon urakat a' felől, hogy Admirál Parker és én is, mindent el fogunk követni, a' mi az oltalmazásra megkívántatik. Azomban a' brittus kereskedőknek nem kell elfeledniek, hogy a' Nagy Britanniai Kormányzék a' jelenvaló háború környülményeit tekintvén, telyességgel neutralis helyheztetésben van, jöllehet az II. Donna Máriát Portugalliai Királynénak elesmerte. Ha tehát az anglus kereskedők ez vagy amaz részről „munkásan beleavatkoznának“ a' mostani viaskodásokba; akkor éppen ellenkezőt tselekednének Kormányzékjenek felvett mostani magaviseletével, és többé annak oltalmára számot nem tartatnának. Hogy ha pedig ne talám lennének az anglus kereskedők között, a' kik Donna Máriához vonzó buzgóságoktól elragadtatván, munkás részvétellel az őt oltalmazó félhez tsatolnák magokat, azok jól fogják tenni, ha szándékjokat nyilván kijelentik és neveikről lemondanak, 's ez által elesmerik azt, hogy ők semmi brittus oltalomra számot nem tartanak. Általjában, kérem

a' brittus kereskedőket, nehogy ezen oltalommal, — annak szárnya alatt be leavatván magokat az idegen dologba, — visszaéljenek. Ez már az ánglus kereskedőknek általjában, különösen a' Lisbonában lakóknak caracterekhez nem illenek, és nemcsak engemet, mint Nagy Britannia diplomatiái ágensét a' legnagyobb zavarodásba ejtene, hanem egyszersmind minden ánglus kereskedőknek itt lévő vagyonaikat a' legnagyobb veszedelemnek tenné ki!

A' Nagy Britanniai kereskedőknek gyűlésében, mellyről feljebb emlékezünk, a' következő pontok állították meg köz. egyetértéssel: 1) Parker Admirál megkérlik, hogy az úgy nevezett Indiai Házban, és a' vámházban lerakott brittus vagyonok megoltalmazására szállítson ki a' szárazrasereget, minthogy a' Tájón vasmatskákon fekvő hajókról nehezen tehetnének arra a' végre eleget. 2) Megkéressék az Admirál; Dom Miguel serege vezérének adná tudtára, hogy minden tárok, rakhelyek, lakházak és színek eleibe már akár az ostromlandó sántzokon belől, akár kívül legyenek, táblák függesztesse ki, mellyek a' brittus vagyonoikat megkülömböztessék, 's ennél fogva tudtára adassék D. Miguel minden nemű seregének, hogy azok eránt kémélő tekintettel legyenek, mert különben Dom Miguel Kormányja tartozik az azokban eshető károkat megfizetni. 3) Meg kell köszönni Parker Admirálnak, hogy eddig még mindenkor és akármelly környülállások között hatalmasan oltalmazta a' brittusok vagyonaikat, és személyeit. — Parker Admirál mind ezekre azt felelé: az ő eleibe szabott kormányzéki rendelések nem engedik, hogy az előadott esetre katonaságot szállítson a' szárazra, kivéven bizonyos más eseteket: mindazáltal, mindent meg fogna tenni, a' mi az Indiai Háznak és a'

Vámháznak megoltalmazására szükséges fogna lenni.

A' Lisbonai Cronica írja Sept. 7-kén, hogy Frantzia Ország és Svéczia II Donna Máriát Portugalliai Királynénak elesmerték.

A' Politziai dolgok Kormányozója, egy hosszú proclamatiót terjesztett Dom Pedro eleibe, mellyet a' fővárosban egy Galiciai lakosnál kaptak meg, nyomtatva. Ezt Dom Miguel Lisbona lakosaihoz intézi, kiktől teljes bizodalommal várja, hogy ha Ő a' fővároshoz közelít, kiterjesztett karokkal fogadják, és azoknak oltalmát ígéri; ellenben a' kik fegyveres kézzel magokat ellene szegeznek, azokat kemény büntetéssel fenyegeti. "Dom Pedro, annak megbizonyítására, melly nagy bizodalmat helyhezhet Lisbona lakosainak józan gondolkozásokba, és a' constitutionalis kormányhoz való ragaszkodásokba, azt parantsolta, hogy az egész proclamatio szóról szóra nyomtattassék ki 's a' Lisbonai Cronicába vétessék fel.

B E L G I U M.

A' Képviselők Kamarája Sept. 17-kén tartott Ülésében, a' belső Miniszterium budgetjének az a' tikkelye vétett tanátskozás alá, melly a' köztanításokról szól. A' Centralis Sectio azt javallotta, hogy ezentúl a' tanítás, ne a' Státus költségből teljék ki, és így az eddig erre fordított summa jóval alább szállíttassék. A' javallat iránt még nem lön véghatározás.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

Journal de Paris. Meyonnet Urat, a' határ széleken éppen akkor fogták el, midőn azokon által akara menni, hogy Prágába utazzon. Nagy és fontos dolgokat felfedező írások találtattak nála; mellyek egyenesen a' Királyi Fő Ügyvédhez küldettek valamint az írá-

sok vivője is. A' társa Pinault hasonléképpen elfogattatott. A' nálok találaltott irások tartalma következése lön, hogy tsak hamar többen is elfogattattak, kik között van két igen esmeretes ügyvédő: Macquilé és Burolleau.

Mennyire vitték az Anglusok a' gőzerőmívek erejének hasznávételeét a' terhes szekereknek sebes hajtásában istudniillik a' vasalt ország útakon, megtetszik az itt következő jelentésből. Macerone Obersser és Squire erőmívész egy új gőzszekeret tsináltattak, mellyel a' mult Sept. 14 kén próbát is tettek. Ez a' gőzszeker az első útat Londonból Windszörba, melly 24 anglus mértföldet tesz, két óra és 56' minúta alatt tette meg. A' szekér maga felette nehéz, 's még tizenöten ültek rajta, 's mind e' mellett is, kivéven az útja elfutásából a' megállapodása idejét, minden órában nyoltz mértföldet ment, ha pedig a' megállapodását is bele számláljuk egy óra alatt 12 söt egyszer 14 mértföldet is haladott.

Almélkodásra méltó ereje és sebesége van a' gőz által hajtani szokott szekereknek. Így p. o. a' minap egy gőzszeker a' Glasgovi vas úton kőszénel terhelt 27 egymásba akasztott szekeret húzott egy óra és 5' minúta alatt 8 anglus mértföldnyire. A' gőzszeker maga 14 tonnát és 7 mázsát nyomott (1 tonna 2000 font) a' terhelt szekereké pedig 287 1/2 tonnát. Az egymásba aggatott terhes szekerek 270 refnyire nyúltak el.

A' gőzhajókat a' mi illeti, a' közelebbi veszedelmes tengeri szélveszek ideje alatt világosan kitetszett, mennyivel bátorságosabb legyen a' tengeren gőzhajóval utazni, mint sem vitorlás hajón. Mert a' vitorlás hajók akár akarják; akár nem kénytelenek arra fordúlni és evezni, a' merre őket a' szél ereje hajtja, 's ez az oka, hogy ezek gyakran, kivált ha a' szélvész orkán módra

dühösködik, 'sa' hajót valamelly kőszél felé hajtja, vagy a' partfelé tsapja, annak ellene nem állhatnak; a' gőzhajó ellenben, mellyet nem a' szélvész ereje, hanem a' gőz hajt, arra veszi útját, a' szélvész ellenére is, a' merre akarja, 's így az előtte álló veszedelmet, könnyen, legalább kevés erőltetéssel kikerülheti.

Londoni tudósítások Sept. 25-ről ekként világosítják fel a' Lisbonai tudósítást, melly szerént Marschall Bourmont Dom Miguel nevében lépéseket tett az elkezdendő alkudozásokra nézve testvérjével D. Pedróval Anglus közbenjárás által. D. Miguel arra ajánlotta magát, hogy az országból kiköltözik, ha hogy mint Portugalliai Printz az ötletet illető országbeli korona birtokok jövedelmeit vonhatja, 's jussaival élhet. Másik feltétel volna, hogy az ő pártján lévőknek birtokaik és azokhoz való jussaik valamint a' Papság birtokaik is ne confiscaltassanak. — Más rendbeli tudósítások ezt adják hozzá: D. Pedró a' feltételeire Bourmontnak ezt felelte: „Ő mást nem ígérhet hanem hogy D. Miguel élete felől bátorságban lehet.“

A' Magyar hazának több részéből igen szomorító tudósítások jönnek a' felől, hogy a' közelebb mult September hónap második felében rendkívül való esözések 's néhol felhőszakadások is lévén a' szörnyű vízáradások felettébb sok kárt tettek, mivel azok a' töltött útakat megrongálták és sok hidakat valamint malmokat is elsepretek.

Illyen kártévő nagy vízáradások voltak a' mult Septemberben Stajerországban, Karinthiában és Karnioliában is, mellyek az útakat egy ideig járhatatlanokká tették, 's külömben is sok pusztítást tettek.

Sept. 17. kén estve a' Lipsziai tsillagvizsgáló toronyból, egy éjszaki tsillag vétetett észre, melly noha a' Jan. 7-ki 1851-dik esztendeinél sokkal kisebb vólt, még is ritkasága miatt emlí-

tést érdemel. Estve 8 óra után éjszaka nyugoton, egy fejer sugárt lövellő tsillagzat tünt fel, melly mindég nagyobbra terjedt. 9 óra után 20 minutával két fejer oszlop emelkedett fel egész a' nagy medvéig, azután mozdulatlanul maradt, 's valamennyire veres szinnel jádzott. A' két oszlop közepén legnagyobb vólt a' világosság, de tsak hamar lassan lassan enyészett, úgy, hogy már tized félkor egészen láthatatlanná lett; de a' fejer tsillagzat, melly 1 fertálykor tízre egészen elenyészett, azután ismét feltünt, és mintegy felóraig, még a' lát-határon reszketett.

F Ü G G E L É K.

Nevezetes Történeteknek idő-szerénti áltnézése.

Juliusban 1853 ban.

1. A' Helvétziai Egyesület rendes Gyűlésének megnyitása Zürichben. Dom Miguel serege elhagyja a' Tájót, 's Algarbia felé fordul.

2. Buckingham Urnak indítványa a' Nemzeti adósságnak megkevesítése végett, az Angoly alsóháztól 57 szóval 18 ellen visszavettetik. Solignac Generálnak nyilatkoztatása Oportóból történt eltávozása iránt.

3. Badeni határozat a' sajtótörvényre nézve, és Rottecknek abbeli indítványa, melly szerint a' Hazának állapotját fontolóra kelljék vonni.

4. Marsall Bourmont Plymouthban hajóra ül, Portugalliába evezendő.

5. A' Frantzia Király, Normandiába tett útjából, visszatér Párisba. Lord Althorpnak javallatja egy különös biztosságnak, a' Fabrikákban dolgozó gyermekek iránt hozott rendszabás megfontolására történt kinevezésére nézve, félrevettetik. Tengeritsata Dom Pedro, és Dom Miguel között Sz. Vintze foknak szomszedságában az utóbbinak veszteségével. Berry Hertzezné.

nek Palermoba lett érkezése, és elfogadása. Az Orosz seregek Bosporusban töltött időnek emlékezetére oszlop állíttatik fel. Dom Miguelnek roszszúl kiütött megtámadása Oportó ellen.

7. Nyugtalan jelenések Straszburgban. A' Badeni Nagy Hertzegek helyben nem hagyó levele a' 2 dik Kamarához, a' Sajtótörvényt érdeklő határozatjára nézve.

8. Az Irlandi Egyházi Reformbill 3 dik olvasáskor keresztül megy az Angoly Alsó Házban 274 szóval 94 ellen. Ő Szentsége a' Pápa az útakat jobb rendbe hozza.

9. A' Badeni Nagy Hertzegei Miniszterium megírja a' 2 dik Kamara V. Praesidensének, hogy Rotteck nyomtatásban közrebotsátott abbeli indítványa, melly szerint az Ország állapotjának megvizsgálása kéretik, tiltassék meg. A' Kurhesszi Ország gyűlés elibe új Sajtótörvény javallat terjesztetik. Az Angoly felső házban helybeli Törvényszékeknek felállítására hozott bill, 134 szóval 122 ellen, az Alsóházban pedig Fergusson Urnak Lengyel Ország javára tett indítványa 177 szóval 95 ellen félrevettetik. Báró Verstolk van Soelen, és Dedel Urak Londonba érkeznek. Dom Pedro, az Oportói ostromló sereg főparantsolójának, fegyvernyugvást javall.

10. A' Tsász. Orosz segédsereg elhagyja a' Bosporust, Bujukdereben hajóra ül, 's Orosz Ország fele evezz. A' Marylebonei lakosok Felírást nyújtanak a' Királyhoz, az egyenes adók, és a' Miniszterium ellen.

11. Bulver Urnak indítványa az Angoly Alsóházban azon iroványoknak előterjesztésére, mellyeknel fogva a' Fényes Porta felszöllítja az Oroszt segedelemre, az indító által visszavéttetik.

12. Nyughatatlan jelenések Irlandban az Orangista Protzeszsiók miatt.

Marsall Bourmont, Portugalliában Villa do Condénál kiköt, 's Dom Miguel által, a' Generalstab fejévé, és Generál Marsallá nevezetik.

15. Dom Miguelnek kegyelmet ígérő Decretuma az Oportói lakosokhoz, és a' Dom Pedró seregében küzdő katonákhoz.

14. A' Lengyelszökevényeknek felkelések Generál Bém ellen Mehunban.

15. A' fenyítő Fő Törvényszék Praesidense Generálhadnagy Sulim, Törvény elibe idézi mind azon Státus bűnösöket, kik az utóbbi Lengyel Revolutzió következtében meg nem jelentek.

16. Ruthvens Urnak indítványa az iránt, hogy minden — nem a' Státus szolgálatja által szerzett Sinecurek eltöröltessenek, az Angoly Alsóházban 90 szóval 81 ellen elfogadtatik. Gr. Orloff Tsászári rendkívül való Követnek megtérése Konstantzinápolyból Odessába.

19. Az Irlandi Egyházi Reformbillnek másodszori 3 napi vitatás után az Angoly Alsóháztól 59 szó többséggel elfogadtatik. A' Cholera Londonban ismét kiüt.

21. Az Ausztr. Nagy Hertzegségi Kormánynak Kerülőlevele az ifjú Olasz Ország nevű Társaságra nézve.

22. Az Israeliták emantzipátziójok iránt hozott bill az Angoly Alsóházban 189 szóval 52 ellen elfogadtatik.

23. A' Frantzia Kormány kinyilatkoztatja, hogy a' Páris körüli erősítést elhalasztja, míg erre a' Kamara által meg nem hatalmaztatik. Tennysonnak javallatja a' Parlament megrövidítésére nézve, az Angoly Alsóháztól 213 szavazattal 164 ellen félrevettetik. Almadriánál (Lisbonával általellenben) Gróf Villafior Commandója alatt a' Pedristák, Telles Jordao alatt pedig a' Miguelisták hartzolnak az utóbbinak veszteségével, mellynek következtében D.

Miguel tisztviselői, és katonái, Lisbonából kitakarodnak.

24. A' Burkus Király Ő Felsége Potsdamból, Teplitzbe utazik. A' Belga Királyné Ő Felsége egy fiatal Printzet hoz a' világra. Donna Mária serege Gróf Villafior alatt megszállja Lisbonát, és az ottani erősségeket Dom Miguel seregének kitakarodása után.

25. Az Ausztr. Tsászár, és Tsászárné Ő Felségek Tseh Országba indulnak. A' Burkus Király Ő Felsége Teplitzbe érkezik. Dom Miguel megtámadja Oportót, de visszaverettetik.

26. Dom Pedró Oportóból Lisbona felé indul, 's a' Commandót Saldanha Generálisnak engedi által. Dom Pedrónak Proclamatziója az Oportói lakosokhoz.

27. A' Pedristák elhajtatnak az Algarbiában megszállott helyekből, 's Faro szigetébe húzzák magokat.

28. A' Nemzetigárdának, és lineaseregnek nagy mustrája Párisban, és Napoleon szobrának a' Vendomei piatzon feltakarása. Dom Pedrónak bemenetele Lisbonába: — megérkezése után első rendszabásai, az Egyház, és Papság ellen; Palmella Hertzeg Helytartói hivatalából elmozdítottatik.

29. Első ülései az Esküdtek Törvényszékének Dr Virth, Siebenpfeifer, és társai ellen. A' Venétiai Patriarcha a' Pápától, Cardinálissá nevezetik. Dom Miguelnek Proclamatziója a' főszállásból.

30. Sophia Ausztr. Fő Hertzegasszony, egy Printzet szül. Az Irlandi Egyházi Reformbill, harmadik olvasáskor az Angoly felső Házban 135 szóval 81 ellen elfogadtatik. Candido Jose Xavier, Dom Pedrótól külső dolgokra ügyelő Miniszterre nevezetik. A' Lisbonai Patriarcha, Pásztori levelet hirdet ki Donna Mária Királyné javára.

B É T S.

Brünn, Sept. 30-kán. Ő Ts. K. Felségén midőn ma dél előtt Turásnál az ott táborozó sereg hadi gyakorlásait vizsgálná illy váratlan eset történt, hogy midőn Ő Felsége valamely olyan helyen lovagolna, melly a' sok esőzés által posványá lett, lóva abba mélyen belé sippadt, 's midőn az abból kikapaszzkodni törekednék, Ő Felségével oldalt a' posványba esett. Ez által a' Tsászár ruhája által ázott ugyan, de Ő Felsége személyében, némelytsekély ütődéseken kívül a' lábain, semmi sérelem nem történt, úgy hogy minekutánna Ő Felsége az öltözetét változtatta, ismét lóra ült, és három egész óráig vizsgálta még a' seregnek hadi gyakorlásait.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'sony Sept. 30 kán. A' Fő Rk észrevételeit illető tanátskozások szakadatlanul folynak a' Rk kerületi üléseiben. Az ezekre nézve tartandó Országos ülések alkalmasint a' jövő héten fognak elkezdődni.

Döbrököz Aug. 26-kán. Egy tágas és kellemetes domb tetőn Mltgos Gróf Appony Jó'sef Ur' szép ízléssel épült ékes új kastélyában lakik most a' Párisi zajos élettől elvonulva, Gróf Apponyi Antal Követ Ur' Ő Exciája, 's a' falusi magány' édes enyheit 5 hónapig ön hónapban ohajtja éldelni. E' hazafiui lángtól buzgó jeles nagyunk' mind embertársaihoz vonzó nemes szívét, mind a' külföld előtt nemzete iránt kimutatott érdemeit tsak az nem tudja, ki az ismeretek' pályáján silány léptekkel haladt elő. Aug. 18-kán, mellyen a' tisztelt Méltóság Hitvesével, született Gróf Nagorola Ő Excellentiájával történt egybekelésé' ezüst-korát innepelé, öszvesereglett hazánk' több Nagyai

közt az egész erény-koszorúza Gróf Apponyi ősi familia, valamint Uradalmi egyetemes Tiszt-kara, — kik mindnyájan költsönös részvétellel a' legkissebb rang választás nélkül, egyedül azon forró óhajtástól lelkesítelve, hogy az ég a' Méltóságos párt nestori évekig éltesse, — számtalan éljeneket — hangoztatának. A' pompás vendéglés után, e' napnak emlékére a' jelenvolt számos külvidék 's ön tiszteivel a' Melt. Gróf Ur' biléteket húzatott, mellyekben külön véve többfelék, úgymint: férjfiú, 's aszszonykalapok, derékkötők, ezüst szegélyű tükrök, angol beretvák, 's egyéb szép értékű holmik valának feljegyezve, 's ekkép' mindegyik nyert. Ez soknál szép ellenkezetet szült, midőn t. i. a' szép nem közül némellyik férfinak, 's ez viszont amannak illő darabot húzott ki. A' Mltgos Gróf Kölesdi jobbágyaiból 24 en egyenlő öltözetben nemzeti tántzal kedveskedének, kiket a' kegyes Uraság kifakadó örömmel vett, 's megvendégeltetett. Továbbá, a' bekövetkezett alkony után estve elkezdett a' tűzjáték is. Számos rakéták hasították keresztül a' gözkört, 's leginkább magára vont a' valami 25 öl magasságra fellövelt rakétából kifejlődött bájos tsillag a' nézők' figyelmét, melly a' levegőn lefelé jöttében láng színét sárgává, ezt zöldes-kékké, 's végre homályos veressé változtatván, e' szerepét ugyan ezen renddel több ízben ismétlé. Az egész' szemlélténél szembe tünt a' frantzia tudomány és ízlés. — Minden illy egyes jelenetet a' kastély' ablakairól hallatszott teljes tetszésű tapsok jutalmazának, valamint szinte a' hangászkar sem mulasztotta el folytoni innepélyes hangjával a' nevezetes este fenségét nevelni 's kellemesíteni. A' tűzjáték' végével, az egész vidékről öszvetődult 's a' néző helyet körül

vett számtalan embertömeget egyszerre setét éj övedzé, és a' levegőben kóválygó sűrű felhőkből esső kezdett tsepegni. A' temérdek sokaság' zajos fohásza az illy hamar elmúlt szépnek látásán alig kezdett köz lenni, midőn egy újabb látvány vidítá fel azt. A' kastélytelek t. i. körösleg sűrűn kivilágosított, 's ez olly gyorsan eszközöltetett, hogy másfél pertz alatt, mint nappal, kényünkre sétálhatánk. Borongó fekete felhők boríták ugyan kinn a' léthatárt, de annál ragyogóbb fényvel tündöklött a' kastély' pompásbelseje. Az esti vígságnak kijelelt bal osztály' folyosóit zöld gallyak 's ezek közt szép ízléssel elrendelt számos égő métsék, ugy szinte Beszedics írnok Ur által helyesen gondolt több magyar ötletek 's évirások — lámpákkal világítva, mellyekben a' Mltgos Gróf Ur különös kedvét lelé, ékesíték. A' remekül kivilágított ékes tántzteremben vígadott az emberiséget tisztelő Mltgos pár többi főrendű rokonaival 's vendégivel víg keringőkbe vegyült Tiszteik közt, hol a' gyülekezet egy élénk körré olvadt össze, 's kinek kinek artzáról a' kifakadó örömmel vegyült megelégedés' viszonyait nyilván leheté olvasni. Sz.

H I R A D Á S.

A' Magyar Tudós Társaság költségével e' két munka jelentmeg IV-ik és V-ik szám alatt:

1. Grammatica ungherese dell' Avvocato Francesco Császár, Patrizio Consigliere, membro corrisp. dell' Accademia ungarica. Parte I. grammatica. Parte II. Esercizi per tradurre in ungherese. Ehhez van tsatolva: Dizionario italiano-ungherese ed ungarico-italiano.

Pesten 's Budán 1833. Őszvesen 26 ívnyi. 8tzadban kötve 1 f. 30 kr. pengőben.

2. Horatius levelei. Fordítá Kiss János Superintendens, a' m. t. Társaság rendes tagja. Az eredeti textussal Döring szerint 's Wieland magyarázó jegyzeteivel Kazinczy Ferentz m. t. Társasági rendes tag által. Pesten 1833. 34 ívnyi. 8tzadban. Kötve 2 forint 15 kr. pengőben.

Található mindenik Eggenberger, ifjabb Kilián és Wigand Pesti könyvárosoknál.

Budán, Sept. 26 kán 1833.

Döbrentei Gábor m. t. Titoknok.

J E L E N T É S.

Strausz özvegyének itteni könyváros boltjában (Dorotheergasse Nro 1108) találatnak:

A magyar nyelvnek fényre bocsátott ágozati; németül írt munkáját magyarázván P.

Nem külömben: ugyan ezen munka német nyelven.

Árra mindegyiknek, tsinos borítékban, 1 f. 30 kr. p. p.

Ezen jeles munkának bővebb rajzolatját és tartalmát közölni fogjuk a' Sokféleben.

A' Pénz folyamat Octóber' 5-dikán; közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 7/16
Az 1820-béli sorsosok: 199
Az 1821-béli hasonlók: 131 1/3
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 53 1/4 for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek 1200 1/3 for. ton Conv. Pénzben.